

forekommer mig, at dette nok lader sig forsvare. Stagen er jo særlig ugunstig stillet, den kan ikke faae noget Havneanlæg, Kommunkationerne til Lands ere meget ugunstige og uheldige; det forekommer mig derfor vel, at det lader sig forsvare, at Statskassen offerer en Kapital som den, her er Tale om, til Fordel for en Befolkning, der er saa ugunstig stillet som Stagenboerne. — Jeg skal hermed tillade mig at anbefale Forslaget til Fremme og endnu kun gjøre nogle Bemærkninger med Hensyn til et Par Detailpunkter. Lovforslaget gaar jo ud paa, at der skal bygges en Jernbane med Inævrere Spor, end der er almindeligt. Dette vil altsaa føre til, at en Omladning maa finde Sted i Frederikshavn af Varer, der komme fra Stagen og skulle med Jernbanen længere Syd paa, eller omvendt af Varer, som komme Syd fra og skulle til Stagen. Dette kan man sige, er mindre heldigt, det Unseligste vilde jo være, om Vognene kunde gaa fra et Spor over paa et andet. Hertil er kun at sige, at det kunde være ønskeligt, men det kan ikke naaes; thi Forholdet er det, at ikke alene vil en saadan Jernbane være langt kostbarere end den projekterede, men tillige vilde Driftsudgifterne blive saa store, at det paa Forhaand kunde vides, at Banen ikke kunde bære sig. Jeg tror nu heller ikke, at disse Ulemper vilde være saa store her som muligt paa andre Steder. Hvad angaar den Jist, som kommer fra Stagen, vilde den vistnok ogsaa, hvis man havde samme Spor, blive forjendt paa den almindelige Maade, hvorpaa Jist forsendes, nemlig nedlagte i Træstæser af en vis Størrelse med et Par Hante af Reb; men det er et meget hurtigt Arbejde at omlade saadanne Kasser fra den ene Banes Godsvoogne til den anden Banes, naar Vognene ere stillede paa Spor ved Siden af hinanden. Og hvad angaar Godsstrafiken fra Frederikshavn til Stagen, saa vil den vistnok hovedsagelig komme til at omfatte Gjenstande, der ere komne Søværts over Frederikshavn, og hvor altsaa Spørgsmaalet ikke vil komme til at spille nogen Rolle. Saa er der endnu et enkelt Punkt, angaaende hvilket jeg vil tillade mig at gjøre nogle Bemærkninger, det er den Garanti, som Stagens Kommune har maattet paatage sig for at faae Lovforslaget fremmet. At den ærede Indenrigsminister har forelagt Lovforslaget saaledes, at Statskassens Udgifter skulle være indskrænkede til Tilskudet paa 500,000 Kr., kan kun billiges. Naar man giver en saadan Lov udelukkende af Hensyn til Stagen, er det ganske naturligt, at den vedkommende Minister siger, at hvor store Udgifterne skulde

blive, maa være givet paa Forhaand; og over det gaar Staten ikke. At der paa den anden Side maa være en Garanti for Driften, for at Bengene ikke skulde være kastede bort, er en Ting, der følger af sig selv. En saadan Garanti kunde ikke faaes privat, den maatte altsaa have af Kommunen. At Hjørring Amtsråd ikke har villet paatage sig en saadan Garanti, er Noget, som vistnok maa betragtes som en Selvfølge. Selve Banen har nemlig ikke nogen større Interesse for Landkommunerne; det er derfor ganske naturligt, at Amtsrådet har stillet sig paa den Maade, at det siger, vi ville tage en bestemt større Udgift, men en Forpligtelse, der gaar der udover, vilde vi ikke paatage os. Skulde der derfor være en Garanti, maatte den overtages af Stagens Kommune. Det er ganske vist ekstraordinært, at en Kommune paatager sig Garantien for en Jernbanes Drift, men jeg kan ikke se, at der er noget Principielt at indvende derimod. Det er ikke Andet end en anden Form for, hvad Kommunerne jævnlig maa gjøre, nemlig paatage sig en eller anden økonomisk Byrde for at opnaa en Fordel for Kommunen. Under Forudsætning af, at Jisseriet bevares, kan jeg heller ikke se, at der kan være nogen væsentlig Betænkelighed derved. Selv om der mulig skulde komme Aaringer, hvor Kommunerne maatte tilskyde nogle faa tusinde Kroner, kan det paa den anden Side antages, at Jernbanens Eksistens vil sørge Byens Statteevne i tilsvarende Grad. — Maa det saa endelig være mig tilladt til Slutning at henvende nogle Ord til den høitærede Indenrigsminister, nogle Bemærkninger, som foranlediges ved min Embedsstilling i Hjørring Amt. Som den høitærede Minister berørte, da han fremsatte Lovforslaget, ere Forholdene deroppe ikke gode. Det vil sige: til Aalbæk er der chausseret Vej, fra Aalbæk til Stagen derimod ikke nogen chausseret Vej, men vel en Vej, som vedligeholdes for Amtskommunernes Regning, en Vedligeholdelse, som forøvrigt ikke er saa ganske billig, idet det Vedligeholdelsesmateriale, som bruges, og som er det Gæste, der gives, Byng, ikke er saa let at staffe tilveie. Nu vil det være den høitærede Indenrigsminister bekendt, at Amtsrådet der har til Vedtagelsen af det Tilskud, som det vil paalægge Amtskommunen, føiet en Udtalelse om, at det er en Forudsætning for det betydelige Tilskud til Forbedring af Kommunikationsmidlerne, at der ikke senere kan blive Tale om en Forpligtelse for Amtskommunerne med Hensyn til Veianlæg, som gaa udover det Nærværende, nemlig udover Vedligeholdelsen af den Vej,